

Міністерство освіти і науки України

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Факультет економічний

Кафедра економіки підприємства

Дипломна робота

магістра

з теми **«УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І АУДИТУ
АМОРТИЗАЦІЙНИХ ВІДРАХУВАНЬ»**

Виконала: студентка 2 курсу,

групи Оо1 м17з

спеціальності 071 облік і оподаткування

Довгань Андріана Павлівна

Керівник: к.е.н., ст.викладач Олійник О.С.

Рецензент: д.е.н., професор Мазур Н.А.

м. Кам'янець-Подільський 2018р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ І АУДИТУ АМОРТИЗАЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	7
1.1 Нормативно-правова база та літературні джерела з обліку амортизаційних відрахувань	7
1.2 Економічна сутність аудиту амортизації на підприємстві	12
1.3 Методичні аспекти обліку амортизаційних відрахувань.....	23
РОЗДІЛ 2 СТАН ОБЛІКУ І АУДИТУ АМОРТИЗАЦІЙНИХ ВІДРАХУВАНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ ПрАТ «МШАНЕЦЬКЕ»	36
2.1 Організаційно-економічна характеристика ПрАТ«Мшанецьке»	36
2.2 Фінансовий облік амортизаційних відрахувань	39
2.3 Аудит амортизаційних відрахувань у товаристві.....	42
РОЗДІЛ 3 ОСНОВНІ ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ І АУДИТУ АМОРТИЗАЦІЙНИХ ВІДРАХУВАНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ ПрАТ «МШАНЕЦЬКЕ».....	47
3.1 Шляхи удосконалення обліку амортизаційних відрахувань на підприємстві	47
3.2 Заходи щодо підвищення ефективності аудиту амортизаційних відрахувань	51
3.3 Підвищення ефективності амортизаційних відрахувань на підприємстві.	59
ВИСНОВКИ.....	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	71

ВСТУП

Актуальність теми. Амортизаційні відрахування займають вагоме місце в господарській діяльності підприємства, їх частка дозволяє оцінити рівень забезпеченості необхідними умовами для здійснення фінансової діяльності суб'єктом господарювання. Успішне вирішення завдань управління основними засобами та обґрунтування інвестиційної політики в їх частині вимагає ефективного обліку, аналізу та різнобічного використання інформації, яка надається.

Надзвичайної актуальності управління амортизаційними відрахуваннями набуває у зв'язку з широким розповсюдженням застосування прикладних програм з обліку, аналізу, аудиту, корпоративного управління тощо.

Підвищення ефективності використання амортизаційних відрахувань підприємств є одним з основних питань у період переходу до ринкових відносин. Від вирішення цієї проблеми залежить фінансовий стан підприємства, конкурентоспроможність його продукції на ринку.

На бухгалтерський облік підприємства покладено завдання з поліпшення інформаційного забезпечення управління і контролю за збереженням амортизаційних відрахувань та зміцненням фінансового стану підприємства, підвищенням ефективності діяльності та зменшенням ризику втрати коштів через непередумані дії.

Велике значення в управлінні виробничою діяльністю кожного підприємства має поінформованість про наявність засобів праці та постійний контроль за їх ефективним використанням.

Цьому сприяє добре побудований облік амортизаційних відрахувань. Перехід України до ринкових відносин і необхідність залучення іноземних інвестицій висуваю 4 вибуттям, нарахуванням зносу і амортизації основних засобів.

Саме тому функціонування суб'єктів господарювання в умовах жорсткої

конкуренції та економічної нестабільності робить актуальним питання раціональності організації і методики обліку, аналізу та аудиту амортизаційних відрахувань.

Значний внесок у розвиток теоретичних та практичних аспектів обліку амортизації зробили автори публікацій у наукових фахових виданнях. Проте, питання амортизаційної політики підприємств та проблеми обліку амортизації залишаються сьогодні актуальними, зокрема: формування та упорядкування понятійного апарату; розробка методики формування амортизаційної політики підприємства та її відповідність амортизаційній політиці держави; вирішення питань покращення обліку амортизаційних відрахувань.

Актуальність проблеми, недостатній ступінь її дослідження стосовно сучасних змін в економіці, наявність багатьох невирішених і дискусійних питань зумовили вибір теми.

Об'єктом дослідження є облік, аналіз та аудит руху основних засобів на ПрАТ «Мшанецьке» с.Мшанець, Тербовлянського району Тернопільської області.

Предметом дослідження є методологія обліку, аналізу та аудиту амортизаційних відрахувань.

Мета і завдання дослідження. Метою даної магістерської роботи є розкриття організації та методики бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту амортизаційних відрахувань та розробці рекомендації щодо їх удосконалення.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- розкрити економічну сутність амортизаційних відрахувань, їх класифікацію і оцінку;
- дослідити значення і завдання обліку та аналізу в управлінні основними засобами підприємства;
- надати характеристику господарсько-фінансової діяльності ПрАТ «Мшанецьке»;
- розкрити організацію синтетичного та аналітичного обліку руху

амортизаційних відрахувань на підприємстві;

- дослідити облік амортизації (зносу) та ремонту ;
- розкрити відображення інформації про основні засоби у фінансовій звітності;

- дослідити удосконалення обліку амортизаційних відрахувань в умовах використання комп'ютерних технологій;

- розкрити організацію і методику аналізу основних засобів виробничого підприємства;

- визначити заходи щодо підвищення ефективності аудиту амортизаційних відрахувань;

Методи дослідження. Реалізація вищевказаних завдань під час виконання даної роботи здійснювалася на основі використання загальноприйнятих методів економічних досліджень, зокрема таких, як балансовий, монографічний, економіко-статистичні методи із застосуванням середніх і відносних величин та рядів динаміки, абстрактно-логічних, розрахунково-конструктивний, а також табличний і графічний способи відображення економічної інформації.

Інформаційна база дослідження. У процесі дослідження вивчені праці вітчизняних і зарубіжних вчених: Голова С.Ф., Бутинця Ф.Ф., Назарбаєва Р.А., Карпової Т.П., Бургонової Г.М., Войнаренко М.П., національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, інші інструктивні вказівки і рекомендації Міністерства фінансів України, облікові дані підприємства.

Практичне значення одержаних результатів полягає у:

- можливості використання приватним акціонерним товариством запропонованої узагальнюючої методики нарахування амортизації;

- розробці конкретних рекомендацій, спрямованих на удосконалення обліку і управління амортизацією на підприємстві;

- використанні внесених пропозицій щодо вдосконалення амортизаційної політики товариства в ув'язуванні з основними фінансово-економічними показниками його діяльності.

Наукові результати та рекомендації впроваджено в практичну діяльність підприємств різних форм власності України. На підприємстві ПрАТ «Мшанецьке» запроваджено в практику ведення бухгалтерського обліку узагальнюючу методику і технологію нарахування амортизації та практичні рекомендації у вигляді сформованих переліків облікових номенклатур.

Апробація результатів дослідження. Основні положення роботи апробовано на щорічній студентській науковій конференції у статті «Амортизаційні відрахування: особливості нарахування» (Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 24 березня 2018 рік).

Дипломна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел із 68 найменувань.

ВИСНОВКИ

Таким чином, на підставі проведеного дослідження встановлено, що на сучасному етапі пошук шляхів удосконалення обліку, аналізу та аудиту амортизації необоротних активів на вітчизняних підприємствах в цілому та на підприємствах енергетичної галузі зокрема є досить нагальним, оскільки амортизація, одночасно виступаючи як витрати виробництва та як джерело відтворення необоротних активів, є важливою складовою фінансовогосподарської діяльності підприємства.

Амортизація – це об'єктивний економічний процес поступового відшкодування вартості основних засобів у період їх функціонування у виробництві з метою відшкодування до моменту закінчення строку експлуатації. При порівнянні методів нарахування амортизації на основні засоби переробних підприємств АПК встановлено, що з метою зближення бухгалтерського обліку з податковим найбільш доцільно використовувати лінійний метод, який є найпростішим за методикою розрахунку. Найбільш економічно обгрунтованим є спосіб нарахування амортизації пропорційно обсягу продукції. Застосування методів амортизації, які передбачають нерівномірний розподіл нарахованих сум амортизаційних відрахувань за роками служби, доцільне в тому випадку, коли собівартість продукції, яка зростає у першій половині строку служби основного засобу за рахунок амортизаційних відрахувань, не перевищує реалізаційних цін на неї. Установлено, що амортизаційна політика є важливим регулятивним чинником кінцевих фінансових результатів господарської діяльності переробних підприємств, відповідно має вплив на відтворення і розвиток їх основних засобів.

Об'єктивною є необхідність державного регулювання основних напрямів амортизаційної політики з метою активізації інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання, технічного оновлення виробництва, впровадження інновацій.

Амортизація впливає на широке коло економічних показників -

собівартість, ціну, прибуток, податки, кількісні та якісні оцінки виробничого потенціалу.

Наявність проблемних питань, пов'язаних з неоднозначним визначенням теоретичних положень обліку амортизації необоротних активів, доцільність удосконалення інформативності первинних документів з обліку, покращення аналітичних та контрольних заходів стосовно амортизації необоротних активів обумовили тему дипломної роботи. Для досягнення поставленої мети в процесі роботи досліджено економічну сутність амортизації необоротних активів, нормативне регулювання обліку амортизації.

З'ясовано принципові відмінності нарахування амортизації необоротних активів в облікових підсистемах із узагальненням спільних та відмінних рис нормативно-правової регламентації. Проведено порівняльний аналіз основних аспектів обліку амортизації основних засобів за нормами національних та міжнародних стандартів. Досліджена діюча практика обліку, аналізу та аудиту амортизації необоротних активів на вітчизняних підприємствах. Слід зазначити, що весь період проведення досліджень був насиченим як аналітичною, так і практичною роботою по різних пунктах діяльності товариства. Робота у ПрАТ «Мшанецьке» дозволила на практиці отримати навички та знання, які до цього були вивчені в теорії у стінах університету.

В ході здійснення аудиту не підприємстві можна виявити як позитивні так і негативні сторони діяльності підприємства, а також дати відповідні рекомендації по усуненню даних недоліків, адже від правильності ведення обліку залежить ефективність діяльності підприємства взагалі.

Крім того, дослідження за темою магістерської роботи допомогли зрозуміти, як багато залежить від грамотно створеної системи управління на підприємстві - починаючи від правильно підібраних кадрів і закінчуючи ефективною роботою з інформацією. Під час проведення досліджень мною були засвоєні на практиці основні елементи роботи з обліку та оподаткування, вивчено документообіг і особливості діяльності ПрАТ «Мшанецьке».

Існуюча практика нарахування і відображення в обліку амортизації у

сільськогосподарських підприємствах не враховує особливостей галузі та можливостей індивідуального підходу до визначення вартості, яка амортизується. Домінуючим методом амортизації є податковий.

Основним проблемним питанням уніфікації бухгалтерського та податкового обліку в частині, що стосується відображення амортизації основних засобів, є узгодження методичних підходів щодо об'єктів нарахування амортизації, застосування методів нарахування амортизації, моменту початку нарахування амортизації.

Передумовою формування єдиної інформаційної бази для розрахунку амортизації за методологією бухгалтерського обліку є додаткове групування об'єктів на субрахунках з обліку основних засобів за принципом відокремлення на окремих субрахунках основних засобів, які не амортизуються у податковому обліку.

В якості базової вартості для нарахування амортизації може бути обрана як первісна вартість, так і відновлювальна і залишкова вартість основних засобів.

На перше місце при нарахуванні амортизації поставлені її цілі, виходячи з яких вибираються методичні підходи, що дають можливість істотно збільшити область впливу бухгалтерського обліку на управління об'єктами основних засобів.

При визначенні складу інвентарного об'єкта основних засобів - особливості формування об'єкта як відокремленого комплексу. Розглянуті в дослідженні варіанти формування інвентарного об'єкта дозволяють зробити висновок, що для більшості об'єктів переважніше індивідуальний метод обліку, що передбачає облік основних засобів за окремими об'єктами. Разом з тим, при прийнятті об'єкта після аналізу умов його експлуатації і визначенні впливу юридичних, функціональних і управлінських факторів.

При обліку і контролі за використанням коштів накопичених амортизаційних відрахувань запропоновано вести облік джерел фінансування капітальних вкладень на підприємстві та амортизації, як одного з джерел, для

контролю за цільовим використанням амортизації.

У процесі дослідження були також проаналізовані наслідки зміни умов нарахування амортизації об'єкта основних засобів в процесі його експлуатації, виявлені недоліки порядку нарахування амортизації при наявності таких змін (найчастіше зустрічаються в господарській діяльності організацій), пропонуваного Методичними вказівками з обліку основних засобів виходячи з залишкової вартості і тільки для лінійного методу. А також запропонований порядок розрахунку амортизації, виходячи з нової початкової вартості, що усуває ці недоліки.

Проведене нами дослідження підтвердило реальність організації ефективної і достовірної моделі обліку амортизації основних засобів, що обґрунтовує можливість врахування впливу прийнятих рішень в рамках інвестиційної та амортизаційної політики підприємства на його фінансовий результат і збереження власного капіталу.

Амортизація в дипломній роботі розглянута в теоретичному і в практичному аспектах як одне з головних джерел оновлення основних засобів організацій, а також створення дієвої системи контролю за необхідністю оновлення основних засобів.

Розглянута модель обліку амортизації основних засобів дозволяє взяти до уваги цілі функціонування організації при побудові і взаємозв'язку інвестиційної, амортизаційної і облікової політики. Ефективність її застосування обумовлена, в тому числі, і розробленою раціональною системою аналітичного обліку на основі внутрішньоорганізаційні класифікації інвентарних об'єктів. В цілому запропонована модель базується на закріпленій законодавчо в Україні методології обліку основних засобів і дозволених нею альтернативи.

Ми розкрили сутність і зміст основних факторів, що впливають на величину амортизаційних відрахувань і механізм їх дії. Знання в цій галузі необхідні, зокрема, для того, щоб грамотно управляти процесом відтворення, більш точно прогнозувати величину амортизаційних відрахувань.

Отже, на сьогоднішній день підприємствам України необхідна єдина економічно обґрунтована методика нарахування амортизації, яка б не змушувала бухгалтерів витрачати час на визначення меж податкового та бухгалтерського обліку, але б була простою у використанні та реально відображала стан основних засобів на підприємствах, а амортизаційні відрахування повноцінно відображали своє призначення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Податковий кодекс України № 2755. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення 02.11.2018).
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби”, затв. Наказом Міністерства фінансів України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z028800/print1328978465570710> (дата звернення 27.10.2018).
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 “Біологічні активи”, затв. Наказом Міністерства фінансів України. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05 (дата звернення 18.11.2018).
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 “Інвестиційна нерухомість”, затв. Наказом Міністерства фінансів України. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07 (02.11.2018).
5. С.М. Євтушенко. Амортизація основних засобів у системі бухгалтерського обліку. URL: http://librar.org.ua/sections_load.php?s=business_economic_science&id=75.
6. М.В. Єрмолаєва, Ю.Д. Скиданенк. Амортизація основних засобів у фінансовому та податковому обліку. Полтавська державна аграрна академія. URL : <http://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/2010/01/70.pdf>.
7. Булах Л.А. Роль амортизаційної політики в оновленні основних засобів сільськогосподарських підприємств. *Матеріали підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу, аспірантів і здобувачів ХНАУ ім. Докучаєва*. Харків:ХНАУ, 2014. 290 с.
8. Вишневецька В. Чи можна амортизувати основний засіб, отриманий в фінансовий лізинг. *Все про бухгалтерський облік*. 2013. 48 с.
9. Гаман Т. Чи нараховують амортизацію основних засобів в умовах неповного робочого дня. *Все про бухгалтерський облік*. 2013. № 86.40 с.
10. Голозубова Ю.В. Аналіз методів нарахування амортизації та їх порівняльна характеристика. *Управління розвитком*. 2014. № 7.111–114 с.
11. Дем’яненко, М. Я. Проблеми амортизації в аграрному секторі АПК

(обліково-фінансовий аспект). Моногр. К. : ННЦ ІАЕ, 2006. 178 с.

12. Єфімчук О. Понадлімітні ремонти орендованого основного засобу: скільки об'єктів створювати. *Все про бухгалтерський облік*. 2013. №19. 10-11 с.

13. Жердєв С.В. Методичні засади формування амортизаційної політики на підприємствах. *Облік і фінанси АПК*. 2011. №1.1-5 с.

14. Коваленко О. Ремонт орендованих основних засобів за компенсацію: облік в орендаря. *Все про бухгалтерський облік*. 2013. № 17. 10-14 с.

15. Корнійчук Г. Орендар ремонтує основний засіб: вивчаємо правові аспекти. *Все про бухгалтерський облік*. 2013. № 16. 5-7 с.

16. Кравцова О.М. Оцінка активів та зобов'язань підприємства при банкрутстві. *Економіка і регіон*. 2012. № 5.128-132 с.

17. Кривоносов А.Д. PR-текст в контексте публичної комунікації. *Петербургское Востоковедение*, 2012. 451 с.

18. Кужелева-Саган И.П. «Классические» определения публик рилейшнз. Х: Дельтаплан, 2014. 315 с.

19. Лафта Дж. К. Менеджмент. ТК Велби, 2014. 592 с.

20. Лебедева Т.Ю. Паблик рилейшнз. Корпоративная и политическая режиссура. Изд-во МГУ, 2012. 215 с.

21. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 27 червня 2013 року № 635. URL: zakon.golovbukh.ua/regulations/1521

22. Мехлер Г. Власть и магия PR. Питер, 2013. 156 с.

23. Моголова М.М. Економічні проблеми формування та відтворення основних засобів у сільському господарстві. *Економіка АПК*. 2014. № 1.

24. Мороз Ю.Ю. Обліково-інформаційна система моніторингу економічного потенціалу підприємства: монографія. Житомир: ПП «Рута», 2011. 352 с.

25. Морозов Ю.В. Паблик рилейшнз в системі маркетинга: маркетинг. МУПК, 2015. 458 с.

26. Облік амортизації в сільськогосподарських підприємствах та

удосконалення механізму їх нарахування. URL:
<http://www.pu.if.ua/depart/Finances/resource/file/Збірник/20122/Шевченко.pdf>.

27. Огійчук М.Ф. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами . Алерта ,2015 р.

28. Онисько С.М. Фінанси підприємств : практикум для студентів вищих навчальних закладів освіти України. Львів : Магнолія 2006, 2016. 312 с.

29. Ортинська В.В. Маркетингові дослідження : підручник. 2-ге вид., доповн. КНТЕУ, 2015. 436 с.

30. Основні засоби : положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27. 04.2000 р. № 92.

31. ФедоренкоЛ.В. Особливості нарахування амортизації основних засобів: ВПНУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут». 2015. URL:
[file:///C:/Users/user/Downloads/ecnem_2012_9\(2\)__75.pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/ecnem_2012_9(2)__75.pdf).

32. Палеха Ю.І. Маркетинг інформаційних продуктів і послуг : навчальний посібник . Ліра-К, 2016. 480 с.

33. План рахунків бухгалтерського обліку. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку : практичний посібник. К. Алерта, 2016. 148 с.

34. Пожидаєва М.А. Бюджетне, податкове і митне право України : посіб. для складання адвокатського іспиту : Правова єдність, 2015. 80 с.

35. Потриваєва Н.В. Нормативно-правові особливості та проблемні аспекти обліку основних засобів. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2015. Вип. 1. 50 с.

36. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99р. № 996-XIV. *Головні нормативні документи для бухгалтера: практичне керівництво «Бібліотека баланс»*. 2016. № 2. С. 4-10.

37. Ромат Є.В. Основи реклами : Опорний конспект лекцій . КНТЕУ, 2015. 116 с.

38. Самбурська Н.І., Обліково-аналітичне забезпечення управління основними засобами: теорія і практика (на прикладі підприємств

водопровідноканалізаційного господарства) : монографія. – Полтава : ПУЕТ, 2015. 289 с. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/3083>

39. Сенченко В.Б. Податкова система : Практикум. навчальний посібник . Київ : ЦУЛ, 2014. 160 с.

40. Г.С. Осіпчук. Система первинного обліку амортизації як джерела відтворення основних засобів підприємства. URL: http://www.znau.edu.ua/visnik/2011_1_2/343.pdf.

41. Сідоров Д.Е. Основи інженерних розрахунків на ПЕОМ. програмування алгоритмічною мовою Фортран. : 2-ге вид. навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2016. 186 с.

42. Сіменко І.В. Аналіз господарської діяльності : навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2016. 384 с.

43. Соколенко А.І. Пакувальні матеріали та їх фізико-хімічні властивості : підручник . Кондор, 2015. 396 с.

44. Сук Л.К., Сук П.Л. С. Фінансовий облік: Навч. посіб.К.: “Знання”, 2015.647 с.

45. Сусіденко В.Т. Інформаційні системи і технології в обліку : навчальний посібник . Київ : ЦУЛ, 2016. 224 с.

46. Ткаченко Н.В. Страхування. Практикум : Навчальний посібник. Ліра-К, 2009. 270 с.

47. Ткаченко Н.М. Оновлений план рахунків бухгалтерського обліку : навчально-практичний . Алерта, 2016. 186 с.

48. Ткаченко Т.І. Виставковий бізнес: монографія. К.: КНТЕУ, 2016. 244 с.

49. Толбатов Ю.А. Статистика засобами Excel : навчальний посібник. Університет "Україна", 2013. 319 с.

50. І. В. Юрко. Торговельне підприємство : навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2014. 232 с

51. Тридід О.М. Збірник рольових та ділових ігор із спеціальних банківських дисциплін : навчальний посібник. Львів : Новий світ-2000, 2016. 222 с.

52. Тягунова Н.М. Мерчандайзинг : кредитно-модульний курс. навч. посібник . Київ : ЦУЛ, 2014. 332 с.
53. Ущатовський К.В., Корпоратизація державних інфраструктурних підприємств в електроенергетиці України. *Економічний простір*. № 100. 2015, с. 193-204.
54. Федоренко В.Г. Політична економія : підручник.-2-ге вид. Алерта, 2015. 487 с.
55. Федотова Л.Н. Паблік рилейшнз и общественное мнение . Питер, 2013. 215 с.
56. Філіппова С. В., Левицька А. В., Обліково-аналітичний аспект паливної складової формування вартості електроенергії в енергосистемі України. К: № 794, Львів, 2014. 95-102 с. URL: file:///D:/Documents/Downloads/VNULPM_2014_794_15.pdf
57. Хом'як Р.Л. Контроль і ревізія : навчальний посібник. 2-ге видання, виправлене та доповнене. Львів : Магнолія 2006, 2016. 320 с.
58. Чалий І. Застосування виробничого методу амортизації в бухгалтерському та податковому обліку. *Все про бухгалтерський облік*. 2012. № 28.
59. Чалий І. Поліпшення орендованих об'єктів основних засобів ЦМК в обліку орендаря. *Все про бухгалтерський облік*. 2013. № 23. 10-12 с.
60. Шандурська В.Г. Удосконалення амортизації як власного джерела оновлення основних засобів. *Матеріали підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу, аспірантів і здобувачів ХНАУ ім. Докучаєва*. Харків:ХНАУ, 2013. 247с.
61. Шара Є.Ю. Фінансовий облік I : навчальний посібник. ЦУЛ, 2016. 336 с.
62. Шара Є.Ю. Фінансовий облік II : навчальний посібник. ЦУЛ, 2016. 308 с.
63. Шевченко Н.О. Облік амортизації в сільськогосподарських підприємствах та вдосконалення механізму її нарахування. URL:

<http://www.pu.if.ua/depart/Finances/resource/file/Збірник/2012-2/Шевченко.pdf>.

64. Шелін С.В. Особливості обліку амортизації основних засобів в автоматизованій системі . Бухгалтерія в сільському господарстві. 2013. №6.

65. Шендригоренко М. Т. Облік виробничих запасів: актуальні питання та напрямки їх вирішення . Вісник Криворізького економічного інституту КНУ. 2013. № 2. С. 102-106. URL: http://nbuv.gov.ua/jpdf/Vkei_2013_2_21.pdf.

66. Якобчук В.П. Економічна теорія : навч. посібник . Ліра-К, 2015. 408 с.

67. Янишин Я.С. Облік в банках. Практикум : навчальний посібник . Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с.

68. Яркіна Н.М. Економіка підприємства : навчальний посібник. Ліра-К, 2015. 498 с.